

Jaarverslag VNVN 2023

Zoals ieder jaar was ook 2023 een jaar met veel activiteiten. Wat bijzonder was aan 2023 is dat een aantal activiteiten niet door konden gaan. Deze keer niet vanwege Corona, maar vanwege de weersomstandigheden: te droog, te nat, te veel wind. Dit is tot nu toe nog nooit gebeurd. Toeval of gaat het veranderende klimaat ons toch parten spelen?

In het afgelopen jaar is veel tijd en energie gestoken in het overleg met de gemeente. Zo is er een uitgebreide reactie gegeven op het Beheerplan Groen 2023-2027 van de gemeente Noordwijk, wat tot positieve reacties van een aantal politieke partijen heeft geleid. Twee bestuursleden hebben ook in 2023 actief deelgenomen aan het groenoverleg van de gemeente Noordwijk. De VNVN heeft zitting in adviescommissie herinrichting Noordwijkse Golfclub en in de adviescommissie tweede beheerplan Coepelduynen. Samen met Stichting Duinbehoud en Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland heeft de VNVN advies gegeven over het projectplan van de verbouwing van het Atlantic Wall Museum, wat heeft bijgedragen aan een aanpassing van de plannen.

De samenwerking met de wijkverenigingen Vinkeveld en Boerenburg is goed van de grond gekomen. Samen met de wijkvereniging Vinkeveld is de cursus "de zoemende tuin" georganiseerd. Er zijn nu 13 gecertificeerde tuinambassadeurs in het Vinkeveld en Rob Choufoer is coördinator tuinambassadeurs Noordwijk geworden. In Boerenburg is samen met de wijkvereniging en met Stek overleg geweest over vergroening van de wijk. Het is de bedoeling dat er in 2024 een start gemaakt wordt met de daadwerkelijke vergroening.

Samenstelling Bestuur

Het bestuur heeft tijdens de ALV van 31 maart afscheid genomen van bestuurslid Sam van der Meij. Vanaf april is Rob Jansson met veel enthousiasme als aspirant bestuurslid het bestuur komen versterken als mogelijke opvolger van Sam. Het besluit over zijn definitieve toetreding tot het bestuur staat geagendeerd voor de ALV van 29 maart 2024.

Het is heel fijn dat Annet de Willigen dusdanig is hersteld dat zij haar bestuurstaken geleidelijk weer over heeft kunnen nemen van Nel Nooijen. Als dank voor haar inzet heeft Nel een Strandloper beeldje gemaakt door Jaap Deelder gekregen.

Het ledenaantal is iets toegenomen namelijk 718. De actie "op naar de 1000 leden" begint zijn vruchten af te werpen. Hoe meer leden, hoe meer invloed wij kunnen uitoefenen op het natuurbeleid van de gemeente. Activiteiten zoals vogelzangcursus, excursies, pub quiz, inloopochtenden, jeugdactiviteiten en lezingen leveren toch steeds enkele nieuwe leden op.

Activiteiten 2023

De nieuwjaarsreceptie op 8 januari kon na 2 jaar Corona weer doorgaan was dan ook druk bezocht. De natuur pub quiz op 20 januari was een daverend succes en voor herhaling vatbaar.

Tijdens de ALV op 31 maart zijn Leo Schaap en Peter Spierenburg benoemd tot erelid. Het verslag van de ALV is gepubliceerd op de website.

Op 4 juni is er een goed bezochte slechtvalkeninformatie dag (55 bezoekers) georganiseerd door Rob Jansson en Gab de Croock, bij de toren van Leeuwenhorst.

De inloopochtenden zijn allemaal door gegaan en werden goed bezocht.

In het Jan Verwey Natuurcentrum is de verlichting aangepast en is er een nieuw groot scherm gekomen. De educatieve werkgroep heeft de vitrinekasten opnieuw ingericht.

Cursussen

Ook in 2023 is er door Dineke Kistemaker een goed bezochte vogelzangcursus gegeven. Ook dit jaar waren er voldoende vrijwilligers om de excursies te begeleiden en leverde de cursus weer nieuwe leden en nieuwe BMP-ers op.

De al eerder genoemde cursus “de zoemende tuin” in samenwerking met de wijkvereniging het Vinkeveld heeft 13 nieuwe tuinambassadeurs opgeleverd. Gekeken wordt of in 2024 misschien met de wijkvereniging Boerenburg deze cursus weer gegeven kan worden.

Door Jaap Eisenga is er op 14 oktober een Natuur tekenworkshop georganiseerd door Anita Walsmit Sachs.

Werkgroepen

Educatieve werkgroep en jeugd natuurclub.

De basisscholen weten de educatieve werkgroep goed te vinden. Er zijn in 2023 weer veel activiteiten georganiseerd. De drie nieuwe leden van de educatieve werkgroep, Jenny Eitelberg, Inge de Vroomen en Grietje van den Haak, zijn dan ook met open armen ontvangen. Er blijft echter altijd behoefte aan vrijwilligers die willen helpen bij de ondersteuning. Dus mocht u interesse hebben, neem dan contact op met deze werkgroep. Het Strandlopertje is dit jaar herdrukt voor de komende drie jaar, en weer uitgedeeld in alle groepen 6 van de basisscholen in Noordwijk, Noordwijkerhout en De Zilk.

Ook de Jeugd natuurclub, die excursies en activiteiten in het Jan Verwey Natuurcentrum organiseert, heeft niet stil gezeten.

In totaal hebben er 352 kinderen deelgenomen aan de verschillende activiteiten.

Het Herfstnatuurspel was, mede dankzij het goede weer, een groot succes, met 173 deelnemertjes. Opvallend dit jaar was het aantal zeer jonge deelnemers. Vanaf de komende editie komen er dan ook speciale opdrachten bij voor kinderen onder de 5 jaar. Ook de naschoolse opvang heeft de weg naar het Herfstnatuurspel weten te vinden.

Vogelinventarisaties 2023

In Noordwijk en omgeving vindt veel onderzoek plaats door het uitvoeren van broedvogeltellingen (BMP), watervogeltellingen en meetnet urbane soorten (MUS). Voor de zuidelijke Amsterdamse Waterleidingduinen werden in 2023 een oppervlakte van 360 ha geteld verdeeld over 8 kavels. Voor de Boswachterij Noordwijk was dat 460 ha verdeeld over 10 kavels en voor het Zuid-Hollands Landschap 81 ha verdeeld over 3 kavels. Leden van onze vereniging zijn bovendien actief in andere gebieden. Voor het meetnet MUS werden de postcode gebieden 2201 en 2203 geteld. In verschillende gebieden worden daarnaast watervogels geteld. Naar schatting zijn in 2023 50 leden van onze vereniging actief geweest met het tellen van vogels in Noordwijk en omgeving. Verslagen van onderzoeken en telprojecten worden regelmatig in de Strandloper gepubliceerd.

Verslag werkgroep Roofvogels- en Uilen 2023

Het jaar 2023 was een bijzonder jaar voor de werkgroep. Voor het eerst werd de data van verschillende personen die zich binnen de gemeente Noordwijk en vlak daarbuiten bezig houden met het ringen van roofvogels en uilen centraal verzameld. Tevens werd de data van voorgaande jaren in een GIS (geografisch Informatie Systeem) verwerkt, waardoor we een overzicht hebben van alle ons bekende nestlocaties van de afgelopen jaren en de resultaten daarvan.

Qua broedresultaten was het ook een bijzonder jaar Er waren zeer weinig jongen van de Bosuil en het was een extreem succesvol jaar voor de Torenavalk. Binnen het werkgebied waren drie nesten van de Kerkuil waaruit jongen uitvlogen. En natuurlijk hadden we het paartje Slechtvalken op de toren van Leeuwenhorst met 3 uitgevlogen jongen. In verband met mogelijke versterking worden de locaties van de overige nestkasten niet vermeld.

In het voorjaar werd bij de Slechtvalken een stand geplaatst waarbij ongeveer 55 bezoekers lieten informeren over het doen en laten van de vogels. Tevens werd er regelmatig gepost bij de toren van Radio Nora, waar bijna dagelijks Slechtvalken bivakkeren. Door het ontwerp van de toren is het nagenoeg onmogelijk voor de vogels om tot broeden te komen.

Door de werkgroep werden verschillende ondernemers en privé personen geadviseerd voor het plaatsen van nieuwe nestkasten.

Overzicht:

Soort	Aantal kasten	Aantal jongen
Torenavalk	11	54
Bosuil	4	10
Kerkuil	3	12
Slechtvalk	1	3

Mossenwerkgroep Hollands Duin

In 2023 hielden we de volgende excursies:

- Pan van Persijn bij Katwijk
- Noraweg, Noordwijk
- Leidse Hout, Leiden
- Hertenkamp, Wassenaar
- Kleine Poel, Amstelveen.

Driemaal kwamen we bijeen in het Jan Verwey Natuurcentrum voor een studie-avond. Hier werden vooral bijzondere mossen uit de duinen zoals Groot Klokhoejde en Kalksmaltandmos goed bekeken. Vanwege de hoge corona-rioolcijfers werd besloten meer excursies in de open lucht en minder studie-avonden in het JNC te organiseren. Bij die excursies werd in toenemende mate aandacht besteed aan lichenen, de steeds meer in gebruik zijnde naam voor korstmossen.

In de eerste helft van 2024 zullen we drie studie-avonden en drie excursies houden. Daarbij zal ook weer aandacht zijn voor de lichenen. Naast de stereomicroscopen hopen we meer gebruik te gaan maken van doorlichtmicroscopen.

Wil je meer weten over mossen en lichenen, kom een keer langs of loop mee met een excursie. Meer informatie bij Jelle van Dijk (071-3610833 of dijkboom@planet.nl).

Paddenstoelenwerkgroep

Ook voor de paddenstoelenwerkgroep was het weer een uitdaging. Elders in de strandloper is het uitgebreide jaarverslag te lezen.

Excursies

Zoals ieder jaar organiseert de excursiecommissie maandelijks excursies. Dit jaar speelde het weer een belangrijke rol bij het al dan niet doorgaan van de excursies. Twee leden van de excursiecommissie, Jelle van Dijk en Gab de Croock, zijn eind 2023 gestopt. Gelukkig waren er direct 2 enthousiaste leden bereid om het stokje over te nemen, Johan Scholten en Dini Thibaudier.

Hieronder volgt een opsomming van de excursies. De verslagen zijn gepubliceerd in de strandloper en op de website.

Amsterdamse Waterleidingsduinen 21 januari, 21 deelnemers
Polder Zeevang en Vooroever Wervershof 19 februari, 15 deelnemers
Waverhoek, Landje van Geijssel en polder Abcoude 19 maart, 12 deelnemers
Wandeling landgoed Elswout 23 april, 6 deelnemers
Nachtegaalzang 12 mei, 35 deelnemers
Zouweboezem 20 mei, 15 deelnemers
Coepelduynen afgelast vanwege droogte
Crezeepolder 23 juli, 15 deelnemers
Straatplantenexcursie Vinkeveld 29 juli
Fietsen door de polder 12 augustus, afgelast vanwege regen
Waddenweekend 8-10 september, 28 deelnemers
Euro birdwatch 30 september, 8 deelnemers
Pier van IJmuiden 15 oktober, afgelast vanwege teveel wind
Vogelplas Starrevaart 11 november, 8 deelnemers
Delta Zeeland 27 december, 17 deelnemers

Lezingen

De Bosuil in een veranderd duinlandschap door Fred Koning op 27 januari
Een jaar bij de IJsberen – Logboek van de expeditie naar Spitsbergen (1968-1969) door Hans Beelen, Fineke te Raa en Ko de Korte op 9 maart
De geschiedenis van de Gierzwaluwtellingen in Noordwijk door Hein Verkade op 31 maart
De Libellen van Zuid-Holland door Theo Muusse op 29 september
Vlinders in een veranderend klimaat door Kars Veling op 27 november
Steenuil en Kerkuilen door Michel Kuijpers op 24 november kon door ziekte helaas niet doorgaan en is verplaatst naar september 2024

Boeken

Begin 2023 is het idee ontstaan om, in navolging van het boek “de Coepelduynen op de kaart”, dat in 2022 is verschenen, een boek te maken over de Noordduinen van Noordwijk. Er is afgelopen jaar hard aan gewerkt. Er blijkt heel veel te vertellen over dit gebied, dat loopt vanaf de Schoolstraat in Noordwijk tot aan de Langevelder slag. Het boek onder redactie van Gab de Croock, Jelle van Dijk en Wim Kuijper, zal eind 2024 of begin 2025 verschijnen.

Subsidies

De VNVN heeft een subsidie toegekend aan de werkgroep Boerenzwaluwen voor geslachtsbepaling van nestjongen en de aanschaf van (inheems!) zaaigoed voor het boomspiegelproject van de wijkvereniging Vinkeveld gesubsidieerd.

Broedvogels op de webcam

Op de website was en wel en wee bij de broedende slechtvalken in de toren bij Leeuwenhorst wederom te volgen. Hein Verkade had een spannende realitysoap gemaakt van de broedende Gierzwaluwen bij hem op zolder waarvan regelmatig verslag op de website. De torenvalken in de kast bij George Hageman hadden wederom een succesvol broedresultaat met 4 jongen, allemaal mannen.

Nieuwe in de Jan Verwey bibliotheek

Erwin Kompanje 2022. De houtsnip. Uitgeverij Atlas / Contact, Amsterdam / Antwerpen.

Niels van Duivendijk & Marc Guyt 2022. Handboek Europese vogels. Alle kenmerken in beeld. 2 delen. KNNV Uitgeverij.

Hans Beelen, Ko de Korte & Fineke te Raa 2022. Een jaar bij de ijsberen. Walburgpers, Zutphen.

Rob Hume, Robert Still, Andy Swash & Hugh Harrop 2023. Vogels van Europa. Uitgeverij Noordboek

Dick de Vos & Sam Gobin 2019. Veldgids Vogeltek. Trekvogels herkennen aan hun roep.

Nico de Haan & Elwin van der Kolk 2021. De gewiekste vogelgids. Slim en eenvoudig vogels herkennen voor iedereen

Theo Muusse 2020. De Libellen van Zuid-Holland